

Autistické centrum Andreas[®] n. o.

Výroční správa

2021

OBSAH

- 1. Úvod**
- 2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2021**
 - 2.1 Poskytované služby**
 - 2.2 Prehľad realizovaných projektov**
 - 2.3 Poskytované doplnkové terapie**
 - 2.4 Poskytnuté vzdelávanie v externom prostredí**
 - 2.5 Zrealizované školenia, semináre a iné komunitné aktivity v centre Andreas**
 - 2.6 Zvyšovanie odbornej kompetencie pracovníkov centra Andreas**
 - 2.7 Osveta**
 - 2.8 Komunitné a dobrovoľnícke aktivity v centre Andreas**
 - 2.9 Predajné výstavy, trhy a iné dobročinné akcie**
- 3. Príjmy a výdavky**
- 4. Prehľad príjmov**
- 5. Stav pohybu majetku a záväzkov**
- 6. Zloženie v orgánoch neziskovej organizácie**
- 7. Ďalšie údaje určené správnou radou**
- 8. Vyjadrenie revízora**

1. Úvod

Nezisková organizácia Autistické centrum Andreas® n.o. so sídlom Galandova 7, 811 06 Bratislava vznikla 19. 11. 2001 a bola zaregistrovaná na Krajskom (v súčasnosti Okresnom) úrade Bratislava ako Nezisková organizácia pod číslom OVVS/773/37/2001 – NO. V súčasnosti poskytuje sociálne služby na základe akreditácie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorá nadobudla účinnosť 6. júna 2018.

DRUH VŠEOBECNE PROSPEŠNÝCH SLUŽIEB:

- *Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti*
- *Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry*
- *Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt*

Nezisková organizácia poskytuje všeobecne prospešné služby v oblasti sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti u populácie postihnutej autistickým syndrómom podľa osobitného zákona:

- sociálnu prevenciu – na predchádzanie a zabraňovanie príčin vzniku porúch psychického, fyzického alebo sociálneho vývinu občana; formy sociálnej prevencie sú vyhľadávacia, nápravná, rehabilitačná, resocializačná činnosť a organizovanie výchovno-rekreačných táborov,
- sociálne poradenstvo – odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného poradenstva fyzickej osobe, rodine alebo komunite – ambulantná prostredníctvom poradní sociálneho poradenstva a terénna prostredníctvom terénnych programov,
- sociálna rehabilitácia – odborná činnosť na podporu samostatnosti a zručnosti fyzickej osoby,
- pracovná terapia – odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov fyzickej osoby.

Služby v oblasti vzdelávania, výchovy a rozvoja telesnej kultúry podľa osobitného zákona – ďalšie odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe, ktorý vedie k doplneniu, obnoveniu, rozšíreniu alebo prehĺbeniu kvalifikácie, potrebnej na výkon odbornej činnosti. Záujmové vzdelávanie v problematike autizmu pre rodiny, odborníkov a širokú verejnosť ukončené vydaním osvedčenia o absolvovaní.

Ďalšie služby v oblasti tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt

- organizovanie rôznych kultúrnych, športových a spoločenských podujatí, výstav, prezentácií, kurzov, konferencií, besied,
- poskytovanie služieb v rámci Regionálneho centra autizmu pre Bratislavský samosprávny kraj.

(viď. štatút Autistického centra Andreas)

2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2021

2.1 Poskytované služby

Počas roka 2021 sme poskytovali deťom a mladým ľuďom s autizmom a ich rodinám, ako aj odborníkom, nasledujúce služby – **základné a špecializované sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, starostlivosť pre deti do troch rokov, diagnostiku, vývinovú diagnostiku, individuálne terapie, odborné a výchovno-vzdelávacie poradenstvo, doplnkové terapie, voľnočasové aktivity, vzdelávacie aktivity pre rodičov i odborníkov a supervízie pre odborných a sociálnych pracovníkov.**

Komplexná diagnostika

Poskytujeme psychologické a špeciálno-pedagogické vyšetrenia detí a mladých ľudí s podozrením na pervazívnu vývinovú poruchu. Súčasťou našej práce je špecifikácia diagnózy a definovanie individuálnych charakteristík dieťaťa či mladého človeka. Na základe vyšetrenia rodičia dostávajú odporúčenie týkajúce sa ďalšej výchovy, prístupu a vzdelávania dieťaťa.

Vývinová diagnostika (PEP-R)

Pri deťoch s poruchou autistického spektra (ďalej PAS) v predškolskom a mladšom školskom veku sa zameriavame na zisťovanie aktuálnej vývinovej úrovne dieťaťa v jednotlivých vývinových oblastiach (napodobňovanie, vnímanie, jemná motorika, hrubá motorika, koordinácia, poznávacie a verbálne schopnosti, porozumenie reči) a na určovanie silných a slabých stránok. Vývinová diagnostika PEP-R je dôležitým predpokladom k nastaveniu individuálneho plánu, nevyhnutného k rozvíjaniu dieťaťa v jednotlivých oblastiach a odporúčaní vhodnej formy starostlivosti v zmysle využitia ďalšieho potenciálu dieťaťa.

Edukačno-behaviorálna intervencia

Pri edukačno-behaviorálnej intervencii (EBI) sa pracuje s dieťaťom intenzívne – v rozsahu približne troch hodín týždenne, individuálne a v úzkej spolupráci s rodičom. Pri práci vychádzame zo zásad a metodiky aplikovanej behaviorálnej analýzy (ABA). Metodika behaviorálnej analýzy patrí v súčasnosti k jednej z najefektívnejších metód terapie pre deti s detským autizmom, ktorá sa venuje správaniu dieťaťa, pričom za správanie sa považuje všetko čo dieťa robí – ako sa hrá, akým spôsobom komunikuje a pod. Vytváraním nácvikových situácií, pozitívnou motiváciou a intenzívnym opakovaním podporujeme a rozvíjame u dieťaťa žiaduce správanie najmä v oblastiach komunikácie, porozumenia, napodobňovania, sociálnych zručností, hry a sebaobsluhy.

Starostlivosť o deti do troch rokov

Venujeme sa rodinám detí s PAS v ranom veku. Na základe psychologického vyšetrenia, stanovenia diagnózy, potrieb rodičov a individuálnej práce s dieťaťom pripravíme individuálny plán rozvoja dieťaťa, rodine vysvetlíme základné princípy a metódy práce s dieťaťom. V rámci starostlivosti organizujeme aj stretnutia rodičov. V starostlivosti o deti do troch rokov po väčšine využívame princípy edukačno-behaviorálnej intervencie a úzko spolupracujeme so sieťou centier včasnej intervencie.

Odborné a výchovno-vzdelávacie poradenstvo

Deťom a mládeži so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zabezpečujeme komplexnú starostlivosť (špeciálno-pedagogickú, psychologickú, terapeutickú) a školskú integráciu do materských, základných a stredných škôl. Taktiež vypracovávame podklady k individuálnym výchovno-vzdelávacím plánom, pripravujeme odporúčania k prístupu k deťom a žiakom s PAS v rámci škôl a školských zariadení a spolupracujeme s pedagógmi, psychológmi, špeciálnymi pedagógmi a výchovnými poradcami na školách.

Sociálna rehabilitácia

Zameriavame sa na rozvoj komunikačných zručností, sociálnych vzťahov, rozvoj vnímania, myslenia, poznávania a motorických zručností, na nácvik adekvátnych modelov správania, trávenie voľného času, hru a sebaobsluhu u detí s PAS. Ide o podporu smerujúcu k dosiahnutiu čo najvyššieho stupňa samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti. Služba je vykonávaná na základe akreditácie MPSVR.

Špecializované sociálne poradenstvo

Rodičov detí s PAS ako aj samotných ľudí s PAS na úrovni základného sociálneho poradenstva informujeme a taktiež im poskytujeme potrebnú podporu pri uplatňovaní práv a nárokov pri jednaniach na úradoch a pod. V rámci špecializovaného sociálneho poradenstva sa zameriavame na zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov dieťaťa, rodiny alebo blízkeho okolia, a následne poskytujeme odbornú pomoc. Služba je vykonávaná na základe akreditácie MPSVR.

Individuálne terapie

Individuálne odborné terapie pre deti a mládež s PAS sa snažíme prispôbovať ich aktuálnym a individuálnym potrebám. Individuálna **terapia pre deti a mladých ľudí s Aspergerovým syndrómom** prebieha obvykle raz týždenne. Podľa potrieb a veku klienta do terapie zaraďujeme prvky arteterapie, terapie hrou a iné psychoterapeutické techniky. Terapeutické stretnutia majú za cieľ vytvoriť pre dieťa bezpečný priestor, v ktorom môže hovoriť o svojom vnútornom prežívaní a hlbšie mu porozumieť.

V terapii s deťmi s detským autizmom pracujeme individuálne, zvyčajne raz týždenne. V terapii vychádzame zo štruktúrovaných vzdelávacích programov a behaviorálnych techník. V práci využívame silné stránky detí a sústreďujeme sa na vizuálnu štruktúru. Dôraz intervencie je kladený na nastavenie funkčného komunikačného systému, zlepšenie existujúcich komunikačných zručností dieťaťa a v prípade potreby aj na vytvorenie alternatívneho komunikačného systému. Zameriavame sa na podporu komplexného vývinu dieťaťa, predovšetkým na oblasti, v ktorých má dieťa deficit, vyplývajúce z diagnózy PAS.

Doplnkové terapie a voľnočasové aktivity

Pre deti a mladých ľudí s PAS pod vedením skúsených lektorov a pedagógov pravidelne realizujeme doplnkové terapie, ako napríklad Snoezelen terapia, muzikoterapia a arteterapia. V roku 2021 sme pokračovali v rozbehnutom kurze programovania, ako aj v komunitnom stretávaní sa starších a mladších detí s Aspergerovým syndrómom (ďalej AS). Počas letných prázdnin sme pre deti s PAS zorganizovali dva týždenné tábory. Rodičom menších detí s detským autizmom sme ponúkli pobytovú podpornú službu, v rámci ktorej mohli rodičia zanechať svoje deti v našej starostlivosti. Pre rodičov sme taktiež otvorili terapeutické skupiny, ktoré boli organizované z dôvodu pandemických opatrení väčšinou online.

Osveta a vzdelávanie

Pravidelne organizujeme semináre a školenia pre odbornú verejnosť, rodičov detí s PAS a všetkých, ktorí majú o problematiku autizmu záujem. V pandemickom roku bolo vzdelávanie posilnené o webináre.

V internej knižnici centra Andreas môžu rodičia, odborníci, ale aj študenti nájsť množstvo odbornej literatúry, ako aj beletrie v slovenskom, českom alebo anglickom či nemeckom jazyku.

V roku 2021 sme spoločne s ďalšími siedmymi organizáciami iniciovali založenie celoslovenskej platformy AUTI 8 na pomoc osobám s autizmom a ich rodinám. AUTI 8 bude združovať odborníkov ako aj odborné inštitúcie, organizácie, občianske združenia a centrá, ktoré sa tejto problematike venujú.

Kvantitatívne vyhodnotenie

V roku 2021 Autistické centrum Andreas poskytlo **155 deťom a mladým ľuďom diagnostiku a rediagnostiku**. V rámci tejto služby každý diagnostikovaný absolvoval celkom tri jeden a pol hodinové sedenia. Po diagnostickom vyšetrení boli rodičia a/alebo samotní klienti v rámci základného a špecializovaného sociálneho poradenstva poučení o ďalšom terapeutickom postupe a vzdelávaní.

V roku 2021 naši **sociálni poradcovia poskytli** pre klientov s autizmom **3 424 špecializovaných sociálnych poradenstiev v počte 5 424,50 hodín a 794 sociálnych rehabilitácií v počte 2 753,75 hodín v ambulantnej forme**.

V rámci doplnkových terapií sme poskytovali pravidelne arteterapiu 7 klientom a Snoezelen terapiu 5 klientom.

2.2 Prehľad realizovaných projektov

Názov projektu: Podpora komunity rodičov s autistickým členom

Darca: Nadácia Orange

Trvanie projektu: december 2020 – marec 2021

Cieľom projektu bolo posilňovanie zručností a kompetencií rodičov detí s autizmom (ako aj pedagógov, študentov a všetkých dôležitých dospelých, ktorí majú v starostlivosti dieťa s autizmom) ako spolupracujúcich koterapeutov. Stratégiou projektu bola realizácia konkrétnych stretnutí – workshopov, webinárov a konzultácií. Pre deti a mladých ľudí s PAS sme zrealizovali špecializované a doplnkové terapie.

Názov projektu: Program expertného dobrovoľníctva

Darca: LEAF

Trvanie projektu: január – december 2021

Cieľom Programu expertného dobrovoľníctva je vyhľadávať mladých profesionálov, ktorí majú záujem venovať svoj čas, expertízu a skúsenosti, a prepájať ich s neziskovými organizáciami, sociálnymi podnikmi alebo startupmi. Dobrovoľnícka príležitosť je prospešná pre obe strany – dobrovoľník má možnosť rozvíjať svoje zručnosti v novom a inšpiratívnom prostredí, a my na druhej strane získavame posilu navyše, ktorá nám pomôže v činnostiach, v ktorých nie sme expertami. V centre Andreas sme v roku 2021 spolupracovali s dobrovoľníčkou z oblasti sociálnych sietí a dobrovoľníkom z oblasti programovania.

Názov projektu: Túlavé nôžky

Darca: Hlavné mesto SR Bratislava

Trvanie projektu: marec – december 2021

Aktivity projektu umožnili rodičom zanechať svoje deti v bezpečnom prostredí odborníkov s vedomím, že o ich deti bude kvalitne postarané. Pre rodiny s auti členom podobné „odľahčovacie“ služby v Bratislave neexistujú. Pri odbornej starostlivosti pomáhali aj zaškolené študentky a študenti pomáhajúcich profesií.

Názov projektu: AUTISTI – ARTISTI

Darca: Nadácia Veolia

Trvanie projektu: máj – december 2021

Cielenou arteterapiou sme deťom a mladým ľuďom s autizmom pomohli vytvoriť priestor, v ktorom mohli slobodne komunikovať svoje ťažko vyjadrované emócie a zároveň sa mohli socializovať. Arteterapia podporila zlepšenie ich psychického stavu. V rámci projektu sme do keramickej a výtvarnej dielne zakúpili potrebné pomôcky.

Názov projektu: Kyslíková maska

Darca: Nadácia pre deti Slovenska

Trvanie projektu: jún 2021 – marec 2022

Zámerom projektu je poskytnutie individuálnej therapeutickej podpory jednorodičovským rodinám a poskytnutie finančnej úľavy na zrealizované odborné služby (terapie, konzultácie, diagnostika, poradenstvo, IVP...), na vzdelávanie a na zakúpenie odborných, beletristických ako aj detských publikácií v téme autizmus.

Názov projektu: Každý sme iný

Darca: Nadácia Orange

Trvanie projektu: júl – december 2021

Cieľom projektu bolo prostredníctvom digitálnej gramotnosti podporiť komunikáciu a nezávislosť detí a mladých ľudí s poruchou autistického spektra. Zakúpením počítačových programov a inej techniky projekt podporil zvýšenie vývinovej úrovne detí s autizmom, najmä rozvoj reči a podporu porozumenia reči. V skupine tínedžerov s Aspergerovým syndrómom projekt podporil vytvorenie online platformy, ktorá slúži pre zdieľanie zážitkov a záujmov medzi rovesníkmi. Pri realizácii mladí ľudia s AS získali digitálne zručnosti a učili sa byť ostražitejší v online priestore.

Názov projektu: Každý zmysel má zmysel

Darca: Mestská časť Bratislava – Staré Mesto

Trvanie projektu: júl – december 2021

Vďaka projektu sme doplnili Snoezelen miestnosť o nové senzorické pomôcky, prostredníctvom ktorých môžeme deti s PAS pozitívne stimulovať a podporovať u nich všetkých sedem zmyslov (čuchový, hmatový, zrakový, sluchový, chuťový, vestibulárny a propioceptívny systém).

Názov projektu: Včasná diagnóza je bránou k účinnej pomoci

Darca: Mestská časť Bratislava – Staré Mesto

Trvanie projektu: november – december 2021

Vďaka projektu sme zakúpili testovaciu sadu ADOS, ktorá je kľúčovým predpokladom správnej diagnostiky autizmu. Vďaka ďalšej diagnostickej sady budeme môcť počet diagnostík v centre Andreas navýšiť. Pandemická situácia

spojená so šírením COVID-19 proces diagnostiky detí spomalila a neúnosne **predĺžila už aj tak dlhé čakanie rodičov na diagnostiku.**

2.3 Poskytované doplnkové terapie

Arteterapia

Aj v roku 2021 pokračovala **arteterapia** pre klientov z interného, ako aj externého prostredia. Pri výrobe keramiky a inej výtvarnej tvorbe (maľovanie akrylom, pastelom a textilnými farbami, lepenie mozaík a vyšívanie, práca s papierom, drôtom a pod.) sme spolupracovali s arteterapeutkami Jankou Detvajovou a Táňou Vlčkovou, a dobrovoľníkmi Janou Balcovou, Jankou Kováčikovou a Ľubicou Mažgútovou. Výrobky z našej výtvarnej a keramickej dielne ponúkame v rámci sezónnych trhov, rôznych podujatí neziskových organizácií a firiem, ako aj prostredníctvom e-shopov. **Arteterapiu sme poskytli počas roka 2021 siedmym klientom.**

Snomezelen terapia

Ľudia s autizmom pri vnímaní a poznávaní svojho okolia sú hypersenzitívni, množstvo prichádzajúcich zmyslových podnetov nedokážu selektovať a vhodne spracovávať. Z hľadiska zmyslového vnímania dochádza k tzv. „presýteniu“ zmyslov. Dôsledkom čoho môže nastávať únik autistu do svojho sveta (vypnutie príjmu) alebo reakcia dieťaťa s autizmom nežiaducim správaním – agresia voči okoliu alebo sebe, krik a pod. Obzvlášť kritické je obdobie puberty, kedy stres a narastajúca frustrácia z neschopnosti komunikovať vyvolávajú závažnejšie formy problémového správania. Medikamentózna liečba príčinu nelieči, prejavy len tlmí a prináša so sebou aj množstvo vedľajších účinkov. Jednou z mála účinných metód na zvládanie týchto stavov je **Snomezelen** (z holandských slov – čušať a driemať). Ide o multistimulačnú metódu, ktorá produkuje pocit pohody – spôsobuje uvoľnenie, privádza k relaxácii, ale na strane druhej aktivuje, prebúdzá záujem, riadi a usmerňuje podnety, odbúrava strach, podporuje nadväzovanie sociálnych vzťahov a komunikáciu. Snomezelen terapiu poskytujeme od roku 2009. Snomezelen je veľmi žiadanou doplnkovou terapiou a to hlavne vďaka odborníkom, ako aj modernému technickému vybaveniu. Snomezelen terapiu v centre Andreas v roku 2021 vykonávali – Lenka Brinčíková a Alžbeta Opáľková. **Snomezelen terapiu sme poskytovali na pravidelnej báze piatim klientom.**

Fyzioterapia

Deti a mladí ľudia s autizmom majú často nesprávne držanie tela. Fyzioterapia pomáha našim klientom zvyšovať pohyblivosť a udržiavať správny svalový tonus a držanie chrbtice. **V roku 2021 nebola v našom centre fyzioterapia poskytovaná, a to z dôvodu pandémie.**

Canisterapia

V roku 2011 sme začali v záhrade centre Andreas realizovať canisterapiu. Pre každého klienta je na základe diagnostiky a vytýčeného cieľa vhodne zvolený pes. Do roku 2016 sme spolupracovali so psom Tin-Tinom, ktorý žiaľ uhynul. Pravidelná canisterapia je v centre Andreas prerušená. V rámci letných aktivít sme rozvinuli novú spoluprácu s občianskym združením Dogtor.

Muzikoterapia

V roku 2010 sme v centre Andreas taktiež realizovať **muzikoterapiu** pre klientov z interného, ako aj externého prostredia. Muzikoterapia sa teší veľkej obľube.

V terapii sa s klientmi pracuje s rôznymi nástrojmi. Hoci niektorí klienti dokážu spolupracovať navzájom, väčšina je odkázaná na individuálny prístup. S klientmi sme začali najprv s bubnovaním. Bubny prinášajú klientom potešenie a radosť, preberajú ich z letargie, nabíjajú a transformujú. Iným klientom vyhovujú skôr klávesy, gitara a zvončeky. V roku 2021 sme kvôli pandémie muzikoterapiu neposkytovali.

Voľnočasové aktivity

Denný tábor

Od roku 2013 organizujeme v rámci letných prázdnin denný tábor pre deti s autizmom. Program pre deti je špeciálne tvorený vždy na základe veku detí a ich potrieb. V roku 2021 počas letných prázdnin sme zorganizovali dva týždenné tábory – jeden pre 10 detí s detským autizmom vo veku od 4 do 7 rokov a druhý pre 10 detí s Aspergerovým syndrómom vo veku od 7 do 11 rokov.

Stretnutia pre deti a mladých ľudí s Aspergerovým syndrómom

V roku 2021 sme pokračovali v rozbehnutom kurze programovania (dvadsať individuálnych online stretnutí), ako aj v komunitnom stretávaní sa starších detí s Aspergerovým syndrómom (viac ako 16 stretnutí). Navyše sme pracovali s novou skupinou mladších detí s AS s cieľom vytvoriť webovú stránku zameranú cielene na záujmy detí s AS (10 stretnutí).

Podporné služby pre rodičov

Rodičom menších detí s detským autizmom sme ponúkli pobytovú podpornú službu, v rámci ktorej mohli zanechať svoje deti v odbornej starostlivosti našich terapeutiek. Služba bola aktívna v niektoré dni počas týždňa na tri hodiny alebo v sobotu na šesť hodín, celkom 16 krát.

Pre rodičov sme otvorili taktiež nové terapeutické skupiny, ktoré boli organizované z dôvodu pandemických opatrení online.

2.4 Poskytnuté vzdelávanie v externom prostredí

Naši odborníci vykonali viacero odborných školení a supervízií v rôznych organizáciách, spoločnostiach, na univerzitnej pôde, ako aj na stredných, základných či materských školách. Niektoré sa realizovali v online prostredí.

- **14. 4. 2021** – webinár „**Dieťa s PAS v MŠ**“ pre Trnavskú univerzitu
- **22. 4. 2021** – webinár „**Klient s PAS a špecifiká v prístupe práce**“ pre Zariadenie sociálnych služieb LIENKA, Krškany
- **30. 8. 2021** – webinár „**Aspergerov syndróm. Ako s ním prežiť v škole**“ pre ZŠ Jeséniova ulica v Bratislave
- **3. 9. 2021** – školenie „**Autizmus v praxi**“ pre ŠZŠ a SVI v Ružomberku
- **17. 9. 2021** – supervízie pre Nezábudku – združenie na pomoc rodinám so zdravotne postihnutými deťmi a mladistvými Senec

- **14. 10. 2021** – supervízie pre Nezábudku – združenie na pomoc rodinám so zdravotne postihnutými deťmi a mladistvými Senec
- **25. 10. 2021** – webinár „**Aspergerov syndróm. Ako s ním prežiť v škole**“ pre Spojenú školu internátnu v Levoči
- **28. 10. 2021** – supervízie pre Nezábudku – združenie na pomoc rodinám so zdravotne postihnutými deťmi a mladistvými Senec

2.5 Zrealizované školenia, semináre a iné komunitné aktivity v centre Andreas

Priamo v našom centre sme v roku 2021 zrealizovali pre rôzne cieľové skupiny nasledovné semináre, workshopy, školenia, webináre či iné stretnutia:

- **17. 2. 2021** – webinár „**Svet očami môjho dieťaťa – základné informácie o myslení, vnímaní a prežívaní detí s Aspergerovým syndrómom**“
- **28. 4. 2021** – webinár pre pedagógov „**Aspergerov syndróm. Ako s ním prežiť v škole**“
- **28. 4. 2021** – workshop pre rodičov „**Prečo sa hrať? Význam hry u detí s Aspergerovým syndrómom, rodič a učiteľ ako partner v hre**“
- **12. 5. 2021** – workshop pre rodičov „**Prečo sa hrať?**“
- **19. 5. 2021** – workshop pre rodičov „**Podpora komunikácie dieťaťa s PAS prostredníctvom obrázkového systému**“, 1 / 4
- **26. 5. 2021** – workshop pre rodičov „**Podpora komunikácie dieťaťa s PAS prostredníctvom obrázkového systému**“, 2 / 4
- **2. 6. 2021** – workshop pre rodičov „**Podpora komunikácie dieťaťa s PAS prostredníctvom obrázkového systému**“, 3 / 4
- **9. 6. 2021** – workshop pre rodičov „**Podpora komunikácie dieťaťa s PAS prostredníctvom obrázkového systému**“, 4 / 4
- **25.-26. 6. 2021** – školenie MODUL 2 „**Teoretické východiská**“ ako súčasť širšieho školenia „**Využívanie edukačno-behaviorálnej intervencie v práci s deťmi s poruchou autistického spektra**“, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov pre prácu s metodikou a princípmi ABA terapie
- **12. až 16. 7. 2021** – **Denný letný tábor** pre deti s Aspergerovým syndrómom
- **9. až 13. 8. 2021** – **Denný letný tábor** pre deti s autizmom
- **26. 8. 2021** – webinár pre pedagógov „**Aspergerov syndróm. Ako s ním prežiť v škole**“

- **16. 9. 2021** – webinár pre pedagógov „**Aspergerov syndróm. Ako s ním prežiť v škole**“
- **1.-2. 10. 2021** – školenie MODUL 2 „**Vytváranie intervenčného programu**“ ako súčasť širšieho školenia „**Využívanie edukačno-behaviorálnej intervencie v práci s deťmi s poruchou autistického spektra**“, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov pre prácu s metodikou a princípmi ABA terapie
- **7. 10. 2021** – odborný seminár „**Prvá pomoc pre rodičov s detským autizmom**“, 1. časť
- **14. 10. 2021** – odborný seminár „**Prvá pomoc pre rodičov s detským autizmom**“, 2. časť
- **26. 10. 2021** – odborný seminár „**Komunikujeme efektívne s dieťaťom s AS**“
- **27. 10. 2021** – workshop pre rodičov „**Problémové správanie detí s detským autizmom**“, 1. časť
- **10. 11. 2021** – workshop pre rodičov „**Problémové správanie detí s detským autizmom**“, 2. časť
- **19. 11. 2021** – workshop pre študentov SOŠPg na Bullovej ulici v Bratislave „**Autizmus vs. Aspergerov syndróm**“
- **1. 12. 2021** – webinár „**Svet očami môjho dieťaťa – základné informácie o myslení, vnímaní a prežívaní detí s Aspergerovým syndrómom**“
- **27. 10. 2021** – webinár pre rodičov „**Problémové správanie detí s detským autizmom**“

V seminároch, webinároch ako aj workshopoch a ostatných aktivitách plánujeme pokračovať aj v roku 2022.

2.6 Zvyšovanie odbornej kompetencie pracovníkov centra Andreas

Snahou centra Andreas je neustále posilňovanie a celoživotné vzdelávanie svojich zamestnancov s cieľom poskytovať klientom moderné a efektívne služby v čo najvyššej miere. V roku 2021 sa zamestnanci Autistického centra Andreas zúčastnili rôznych vzdelávacích seminárov s cieľom zvýšiť svoje kompetencia a zručnosti.

- **12.-21. 1. 2021** – webinár „**Bezpečnejšie v online**“, PDCS Bratislava (L. Gvozdjaková)
- **5. 3. 2021** – webinár „**Základné postupy v ABA**“, MUNI, Pedagogická fakulta Brno (A. Kudjaková, A. Opálková)

- **6.-7. 3. 2021** – online školenie „**Systematický rozhovor**“, Košice (A. Kudjaková)
- **12. 3. 2021** – webinár „**Základné postupy v ABA**“, MUNI, Pedagogická fakulta Brno (A. Kudjaková, A. Opálková)
- **16. 3. 2021** – webinár „**Nájmy, nájomné, zmluvy a dotácie**“, APSŠ a ŠZ Slovenska (O. Rajecová)
- **17.-18. 3. 2021** – online školenie „**Práca s detskou kresbou**“, OZ Artea, Bratislava, Bratislava (J. Solárová)
- **19. 3. 2021** – webinár „**Základné postupy v ABA**“, MUNI, Pedagogická fakulta Brno (A. Kudjaková, A. Opálková)
- **22. 3. 2021** – webinár „**Novela Zákonníka práce o inšpekcii práce**“, (A. Riečická)
- **8. 4. 2021** – webinár „**Špecifiká zmyslového vnímaní u detí s autizmom**“, Pasparta (N. Jarábková)
- **15. 4. 2021** – webinár „**Asistent pedagóga v aktuálnych otázkach a odpovediach**“, Pasparta, Libčice nad Vltavou (K. Baboľová, L. Brinčíková, A. Opálková, J. Solárová)
- **17. 4. 2021** – webinár „**Základní postupy v ABA**“, MUNI, Pedagogická fakulta Brno (A. Kudjaková, A. Opálková)
- **17. 4. 2021** – webinár „**Optimálne nastavenie programu s PAS I Z003 a II Z004**“, Modrý kruh z. s. (A. Danková)
- **19. 4. 2021** – webinár „**Integrácia a IVP v legislatívnych rámcoch pri podpore inkluzívneho vzdelávania**“, Centrum inkluzívneho vzdelávania Bratislava (L. Brinčíková, H. Krajčíková, J. Solárová)
- **20. 4. 2021** – webinár „**Práca z domu a všetky právne dôsledky vzťahujúce sa na tento systém práce**“, Vesna Bratislava (A. Riečická)
- **13.-15. 5. 2021** – webinár „**Školenie ADOS**“, ACVA Bratislava (A. Danková)
- **21.-25. 5. 2021** – webinár „**Základní postupy v ABA**“, MUNI, Pedagogická fakulta Brno (A. Kudjaková, A. Opálková)
- **22.-23. 5. 2021** – online školenie „**Test kresby postavy**“, OZ Artea, Bratislava (K. Baboľová)
- **2. 6. 2021** – online školenie „**Špeciálny program na hlasový výstup a jeho využitie v praxi**“, Adriana Rojíková OZ Androško, Bratislava (K. Baboľová, L. Brinčíková, D. Budinská, A. Kudjaková, M. Onačilová, J. Solárová)
- **22. 6. 2021** – webinár „**Špecifiká zmyslového vnímania u detí s autizmom**“, Pasparta (O. Rajecová)

- **24.-25. 6. 2021** – webinár „**Reč a problematika komunikácie osôb s PAS**“, NAUTIS Praha (M. Onačilová)
- **24.-25. 8. 2021** – webinár **Odborná príprava a metodická podpora poskytovateľov sociálnych služieb**“, MPSVaR Bratislava (O. Rajecová)
- **13. 9. 2021** – webinár „**Znakujeme hravo a ľahko a kartičky**“, Jana Portugall Liptovská Sielnica (M. Onačilová)
- **20. 9. 2021** – webinár „**Čo pomáha deťom s ADHA?**“, INFRA Slovakia (N. Jarábková)
- **24. 9. 2021** – webinár „**KUPREV**“, TREA EDU Bratislava (N. Jarábková)
- **29. 9. 2021** – školenie „**Visual Reading – špeciálna pedagogika**“, Visual Reading Bratislava (odborný tím centra Andreas)
- **30. 9. 2021** – konferencia „**Kompas do života autistu**“, Nadácia Filantropia Bratislava (odborný tím centra Andreas)
- **13.-14. 10. 2021** – online konferencia „**Aspergerov syndróm - možnosti a výzvy**“, A Centrum Banská Bystrica (odborný tím centra Andreas)
- **18-20. 10. 2021** – webinár „**WorldPress I. - inštalácia, nastavenie a tvorba web stránok**“ IT LEARNING Slovakia (Ľ. Melocíková)
- **21.-22. 10. 2021** – online konferencia „**Autizmus v praxi**“, NAUTIS Praha (odborný tím centra Andreas)
- **3. 11. 2021** – školenie „**Skupinová terapia pre deti a dospelých s autizmom**“, NAUTIS Praha (D. Budinská, H. Krajčíková, Ľ. Melocíková)
- **4. 11. 2021** – školenie „**Psychohygienická a psychoterapeutická podpora rodičov detí s AS**“, NAUTIS Praha (D. Budinská, H. Krajčíková, Ľ. Melocíková)
- **8. 11. 2021** – webinár „**Atestačné portfólio**“, PaedDr. Katarína Hvizdová (I. Hamdová)
- **9. 11. 2021** – webinár „**Čo by mal vedieť učiteľ o novom zákone o PZ**“, PaedDr. Katarína Hvizdová (I. Hamdová)
- **16. 11. 2021** – webinár „**Výuka v prirodzenom prostredí a rozvoj posilňovania W014**“, Modrý kruh z. s. (N. Jarábková)
- **18. 11. 2021** – webinár „**Výuka mandov - žiadostí u dieťaťa s PAS W012**“, Modrý kruh z. s. (N. Jarábková)
- **7. 12. 2021** – webinár „**Sexuálna výchova detí s autizmom**“, Pasparta (J. Solárová)

- **9. 12. 2021** – webinár „**Rozvoj verbálneho správania**“, MUNI Masarykova univerzita Brno (A. Danková, A. Kudjaková, A. Opálková)
- **9. 12. 2021** – webinár „**Výuka soc. a skupinových inštrukcií W015, Praktické použitie ABA**“, Modrý kruh z. s. (N. Jarábková)
- **21. 12. 2021** – webinár „**Novela zákona č. 448/2008**“, Sociofórum. (K. Nakládalová)

2.7 Osveta

Aktívne sa zúčastňujeme mediálnych prezentácií, rozhovorov a diskusií, cieľom ktorých je priblížiť širšej verejnosti problematiku autizmu a sprostredkovať rôzne prístupy v starostlivosti o ľudí s autizmom:

- **2. 4. 2021** – „**Modrá fotka**“ – súťaž o najmodrejšiu fotku „Skupina v modrom“ a „svet je modrý“
- **17. 4. 2021** – diskusná relácia – .blížni Michala Oláha „**Život s autizmom v čase pandémie. Čo sme stratili? Čo sme získali?**“
- **30. 4. 2021** – vyhodnotenie súťaže „**Modrá fotka**“
- **10. 6. 2021** – rozhovor v RTVS – Kontakty „**Ako sa dokážu autisti presadiť a uplatniť v škole, v práci, ale aj pri osamostatnení? Ako fungujú rodiny autistických detí?**“
- **23. 6. 2021** – rozhovor v Hospodárskych novinách „**Pandémia nás stopla, na diagnostiku autistického dieťaťa sa čaká 20 mesiacov**“
- **21. 7. 2021** – rozhovor v Denníku N „**Svoje nedostatky maskujú lepšie než chlapci. Autizmus sa u dievčat rozoznáva ťažšie**“
- **6. 10. 2021** – rozhovor v RTVS – Dámsky klub „**Proces diagnostiky porúch autistického spektra**“

2.8 Komunitné a dobrovoľnícke aktivity v centre Andreas

Počas roka sa snažíme pozývať k nám do centra „vonkajšiu“ komunitu, čím nadväzujeme bližšie kontakty so susedmi alebo inou komunitou (firmy, spoločenstvá, školy). Otvárame tak priestor pre ďalšiu obohacujúcu spoluprácu. Cieľom aktivít, okrem nadviazania kontaktov, je predstavenie činnosti centra, ako aj výsledkov aktivít našich klientov. Dobrovoľníci navštevujú naše centrum najmä za účelom pomoci. V záhrade a v budove pomáhajú v činnostiach, na ktoré nám ostáva málo času. Ďalší dobrovoľníci prichádzajú najmä z radov študentov pomáhajúcich profesií, ktorí nám pomáhajú v rámci denného tábora počas letných prázdnin alebo pri príprave pomôcok. Už pravidelne k nám chodia dobrovoľníci z troch rôznych firiem. Avšak v roku 2021 bolo dobrovoľníkov pomenej.

Pravidelne nás navštevujú individuálni dobrovoľníci, ktorí sa venujú konkrétnym klientom v rámci arteterapie alebo nosia PET fľašky, ktoré naši klienti stláčajú. **V roku 2021 sme spolupracovali na individuálnej báze s 22 dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami** – arteterapia, denné tábory, podporné služby a aktivity cez LEAF projekt.

- **11. 6. 2021** – dobrovoľnícka aktivita „**Naše mesto**“ v spolupráci s Nadáciou Pontis
- **17. 9. 2021** – dobrovoľnícka aktivita „**Týždňom dobrovoľníctva**“ v spolupráci s BDC
- **18. 10. 2021** – dobrovoľníci a dobrovoľníčky zo spoločnosti **BSK Bank AG**

2.9 Predajné výstavy, trhy a iné dobročinné akcie

Svoju činnosť v oblasti autizmu nepriamo prezentujeme na rôznych konferenciách, mestských trhoch a iných verejno-spoločenských aktivitách, na ktorých ponúkame výrobky našich klientov za dobrovoľný alebo benefičný príspevok v rámci verejnej zbierky. Keramické a textilné výrobky, obrazy a príležitostné pohľadnice s originálnymi ilustráciami detí a mladých ľudí s autizmom taktiež ponúkame na internetovom portáli Sashe.sk. Pohľadnice predávame aj v bratislavskom Artfore.

V roku 2021 sme pokračovali v spolupráci so spoločnosťou Kompot. Vytlačili sme ďalšie tričko s originálnym motívom nášho klienta Dušana a bavlnené tašky s ilustráciou od Miška. Výťažkom z predaja podporujeme arteterapiu v centre Andreas. Tričká a tašky sa predávajú na kompota.sk alebo priamo v predajniach Kompot na Slovensku.

V roku 2021 bola z dôvodu pandémie väčšina mestských príležitostných trhov zastavená. Svoje výrobky sme predávali najmä online.

- **apríl 2021** – Veľkonočný online bazár pre spoločnosť **Mondelez**
- **15.-16. 10. 2021** – **Keramické trhy**, Pezinok
- **1-20. 12. 2021** – Vianočný online bazár pre spoločnosť **Mondelez**
- **december 2021** – charitatívny online bazár pre **Národnú banku** v spolupráci s občianskym združením Z dobrých rúk

3. Príjmy a výdavky

- Príjmy za rok 2021 boli celkovo v sume 252 780,47 EUR
- Výdavky za rok 2021 boli celkovo v sume 278 768,76 EUR

(Členenie príjmov je uvedené v kapitole č. 4. „Prehľad príjmov a darov“)

- Konečný zostatok v pokladni k 31.12.2021 bol 1 449,90 EUR
- Konečný zostatok na účtoch k 31.12.2021 bol 42 686,17 EUR
- Konečný zostatok spolu 44 136,07 EUR

Členenie výdavkov:

spotreba materiálu	13 032,92 EUR
opravy a udržiavanie	2 344,82 EUR
spotreba energie	9 449,06 EUR
ostatné služby	23 463,20 EUR
osobné náklady	192 973,50 EUR
odpisy	34 546,93 EUR
dane a poplatky	657,71 EUR
<u>ostatné náklady</u>	<u>2 300,62 EUR</u>

výdavky celkom**278 768,76 EUR**

Všetky výdaje boli vynaložené v súvislosti so zaregistrovanými službami.
Vid'. Účtovná uzávierka a Správa audítora.

4. Prehľad príjmov o daroch, príspevkoch a príjmoch za rok 2021

P.č.	Zdroj	Dar v eurách	Príspevok v eurách	Príjem v eurách	Pozn.
	Tržby za vlastné výrobky			6 308,50	
	Tržby z predaja služieb			50 815,48	
	Tržby za predaný tovar			1 863,40	
	Prijaté dary od iných organizácií	3 730,17			
	Prijaté dary od FO	1 773,80			
	Príspevok z podielu zaplatenej dane		51 449,77		
	Dotácie:				
	Bratislavský samosprávny kraj		101 058,46		
	Mesto Bratislava		5 834,19		
	MPSVaR – covid odmeny		14 572,85		
	Nadácia pre deti Slovenska		6 370,33		
	Nadácia Orange		4 500		
	Nadácia Veolia		1 079		
	Nadácia Pontis		240		
	Iné ostatné výnosy			3 184,52	
	Spolu	5 503,97	185 104,60	62 171,90	

5. Stav pohybu majetku a záväzkov

Na stave majetku nedošlo počas roka 2021 k žiadnym zásadným zmenám, z majetku nebol žiaden vyradený. Nezisková organizácia je aj naďalej majiteľom objektu so záhradou na Galandovej 7, nadobudnutého kúpnu zmluvou z roku 2003 a zrekonštruovaného počas rokov 2004 až 2006. Zmeny účtovné sú uvedené v pripojených účtovných výkazoch.

6. Zloženie v orgánoch neziskovej organizácie

Naša organizácia počas roka 2021 pracovala v spolupráci so správnou a dozornou radou v nasledujúcom zložení. Ku žiadnej zmene počas roku 2021 nedošlo.

Správna rada

Ing. Jana Pšenáková – predsedníčka Správnej rady
Pavol Klučka
Ing. Roman Mészáros
Ing. Rastislav Nakládal
MUDr. Jozef Šóth, CSc.

Dozorná rada

Františka Ďurkovská
Eva Trnačevičová
Vanesa Vojtíšková

Členovia Správnej rady a Dozornej rady neziskovej organizácie Autistické centrum Andreas® n. o. vykonávajú svoju funkciu bez nároku na odmenu.

Správna rada prerokovala a nadpolovičnou väčšinou schválila predloženú účtovnú závierku za rok 2021 dňa 25. 4. 2022.

7. Ďalšie údaje určené správnou radou

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje na zverejnenie vo výročnej správe.

8. Vyjadrenie revízora

Autistické centrum Andreas® n. o. nemá revízora.

V Bratislave, 28. 6. 2022

Ing. Kateřina Nakládalová
riadielka

Autistické centrum Andreas® n. o.

Galandova 7, 811 06 Bratislava I.; T: +421 2 544 10 907